

ЗОЛОТОНІСЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

від 24.03.2023 № 28-15/VIII
м. Золотоноша

Про затвердження Положення про порядок встановлення, обліку та демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок на території Золотоніської міської територіальної громади

З метою увічнення пам'яті захисників України, визначних подій в історії Золотоніської міської територіальної громади та видатних людей, керуючись ст.25 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, -

міська рада вирішила:

1. Затвердити Положення про порядок встановлення, обліку та демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок на території Золотоніської міської територіальної громади згідно з додатком.

2. Координацію роботи з виконання рішення доручити секретарю ради Сьомак Н.О., контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань регламенту, правової політики, депутатської етики та розвитку територіальної громади (Кузьменко Р.П.).

Секретар ради

Наталія СЬОМАК

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок встановлення, обліку та демонтажу пам'ятних знаків,
меморіальних та інформаційних дощок на території
Золотоніської міської територіальної громади

Встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок на території Золотоніської міської територіальної громади є однією з форм увічнення пам'яті захисників України, визначних подій в історії Золотоніської міської територіальної громади, України та видатних людей, які зробили вагомий особистий внесок у розвиток території та життєдіяльність яких тісно пов'язана з історією Золотоніської міської громади.

I. Загальні положення

1.1. Положення про порядок встановлення, обліку та демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок на території Золотоніської міської громади (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про охорону культурної спадщини», Закону України «Про культуру», Постанови Кабінету Міністрів України від 08.09.2004 № 1181 «Деякі питання спорудження (створення пам'ятників і монументів)», Наказу державного комітету України з будівництва та архітектури, Міністерства культури і мистецтв України «Про затвердження Порядку спорудження (створення) пам'ятників і монументів» з метою увічнення пам'яті захисників України, видатних осіб і вшанування визначних історичних подій, що відбулися на території громади, підвищення туристичної привабливості громади, формування та збереження його історико-культурного середовища, інформування гостей та мешканців про історію Золотоніської міської територіальної громади.

1.2. Положення визначає:

- підстави для прийняття рішень про встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок на території Золотоніської міської територіальної громади;
- порядок розгляду клопотань і ухвалення рішень про встановлення чи демонтаж пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок;
- правила проектування, виготовлення та встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок;
- порядок обліку пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок і відповідальність за їх стан та збереження;
- порядок демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок.

1.3. Основні поняття, що використовуються в Положенні:

Пам'ятний знак – стела, обеліск, колонна, пам'ятний камінь тощо, що встановлюються на території громадських місць, з метою вшанування захисників України, визначних подій в історії громади та пам'яті діячів місцевого значення.

Меморіальна дошка – пам'ятний знак у вигляді плити з довговічного матеріалу: каменю (мармуру, граніту) чи металевого сплаву (бронза, чавун, алюміній), встановлений на нерухомих історико-культурних об'єктах чи пам'ятних місцях, із текстом, що розкриває зв'язок історико-культурного об'єкта з історичними подіями чи видатними діячами.

Меморіальні дошки і пам'ятні знаки виготовляються фахівцями за погодженим проектом.

Інформаційна дошка – дошка, що встановлюється на фасаді будівлі і містить інформацію про цей об'єкт чи вулицю, на якій знаходиться.

1.4. Питання щодо спорудження (створення) пам'ятників і монументів на території Золотоніської міської територіальної громади погоджуються управлінням архітектури, регулювання забудови та земельних відносин виконавчого комітету Золотоніської міської ради відповідно до Порядку спорудження (створення) пам'ятників і монументів, затвердженого наказом державного комітету України з будівництва та архітектури, Міністерства культури і мистецтв України від 30.11.2004 №231/806.

1.5. Вимоги цього Положення є обов'язковими для всіх підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, місцевих осередків політичних партій, творчих спілок, громадських об'єднань, трудових колективів та ініціативних груп, які пропонують встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок на території Золотоніської міської територіальної громади.

II. Підстави для прийняття рішень про встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок

2.1. Підставою для встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок є:

- увічнення пам'яті полеглим захисникам України;
- загальнозначущі події в історії міста, селища та сел, які увійшли при об'єднанні або особистий внесок видатної особистості в певну сферу діяльності, які сприяли довготривалій користі державі та Золотоніській міській територіальній громаді;
- наявність офіційно визнаних досягнень особи в державній, громадській, політичній, військовій, виробничій і господарській діяльності, в науці, техніці, літературі, мистецтві, культурі, спорті;
- підтвердження історико-архівними і нагородними документами заслуг особи перед громадою і Україною;
- наявність архівних матеріалів або наукових досліджень, що вказують на зв'язок між визначною історичною подією, життям і діяльністю видатної особи та адресою встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної

дошки;

2.2. Увічненню підлягає пам'ять осіб, що загинули (померли).

III. Порядок розгляду клопотань і ухвалення рішень про встановлення чи демонтаж пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок

3.1 Клопотання щодо встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок розглядає координаційна рада з питань охорони культурної спадщини на території Золотоніської міської територіальної громади (далі – Координаційна рада), яка є постійно діючим дорадчим органом при виконавчому комітеті Золотоніської міської ради.

Положення та персональний склад Координаційної ради затверджується рішенням виконавчого комітету Золотоніської міської ради. Основною формою роботи Координаційної ради є засідання, які проводяться у разі потреби, але не рідше ніж один раз на півріччя.

Засідання Координаційної ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менш половини її членів.

3.2. Право подачі клопотань щодо встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок належить підприємствам, установам, організаціям незалежно від форм власності та підпорядкування, органам місцевого самоврядування, громадським організаціям, іншим юридичним особам та ініціативним групам з числа громадян чисельністю не менше 50 осіб (далі – ініціатор). Клопотання родичів та інших фізичних осіб Координаційною радою не розглядається.

Клопотання щодо встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок подається на ім'я міського голови, направляється для підготовки розгляду питання на засіданні Координаційної ради. До клопотання щодо встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок додаються наступні документи:

- історико-біографічна довідка, яка складена фахівцями в історико-краєзнавчій галузі, про подію або видатну особу, які пропонуються для увічнення;
- копії архівних, нагородних документів, що підтверджують достовірність і значущість події або заслуги особи, пам'ять про яку увічнюється;
- ескізний проект, ескіз розміщення та фото-макет можливого місця встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки та проект тексту напису, погоджені з управлінням архітектури, регулювання забудови та земельних відносин. Текст напису на дошці або текстову (інформативну) частину пам'ятного знаку необхідно погодити з відділом культури виконавчого комітету Золотоніської міської ради;
- лист-згода власника/балансоутримувача будівлі, земельної ділянки;
- згода родичів особи, пам'ять про яку увічнюється, на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки;
- протокол засідання зборів, керівних органів підприємства, організації, установи, громадських утворень, тощо (які виступають ініціатором), щодо прийняття рішення про встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або

інформаційної дошки;

- зобов'язання ініціатора про фінансування робіт по художньо-архітектурному проектуванню, виготовленню, встановленню і технічному забезпеченню урочистого відкриття пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки;

- дозвіл на встановлення меморіальної або інформаційної дошки на фасаді будівлі чи споруди, що є пам'яткою архітектури, історії або культури, з управлінням культури та охорони культурної спадщини Черкаської ОДА.

3.3. Координаційна рада розглядає клопотання, що надійшли від ініціатора, а також формулює власні пропозиції.

Рішення Координаційної ради приймаються більшістю голосів її членів, присутніх на засіданні, відкритим голосуванням та оформлюється протоколом, який підписує голова і секретар.

Рішення Координаційної ради, прийняті в межах її компетенції, носять рекомендаційний характер та підлягають обов'язковому розгляду органами, підприємствами, установами та організаціями, об'єднаннями громадян, що відповідальні за охорону об'єктів культурної спадщини, розташованих на території Золотоніської міської ради.

3.4. За результатами розгляду клопотань Координаційна рада приймає одне з таких рішень:

- підтримати клопотання і рекомендувати прийняти рішення;

- вмотивовано відхилити клопотання;

- перенести розгляд клопотання на термін, визначений Координаційною радою, у зв'язку з необхідністю отримання додаткових відомостей і документів або з інших причин встановлених Координаційною радою, в тому числі у разі не надання ініціатором повного переліку документів, визначених в пункті 3.2. цього Положення, протягом 30 робочих днів з моменту надходження заяви про встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки

- рекомендувати ініціатору увічнити пам'ять події або діяча в інших формах, у тому числі у встановленням пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки в інтер'єрі або на закритій території й інформувати Координаційну раду про прийняте рішення.

3.5. Після ухвалення Координаційною радою рішення підтримати клопотання, відділ культури вносить проект рішення

- про встановлення меморіальної дошки або пам'ятного знаку на розгляд Золотоніської міської ради;

- про встановлення інформаційної дошки на розгляд виконавчого комітету Золотоніської міської ради.

3.6. Координаційна рада має право також ініціювати та рекомендувати встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок для увічнення пам'яті загиблих, видатних осіб і вшанування визначних історичних подій, що відбулися у громаді, за рахунок коштів місцевого бюджету у межах відповідних цільових програм.

3.7. Після прийняття відповідного рішення Золотоніською міською радою або виконавчим комітетом Золотоніської міської ради ініціатор зобов'язаний

виконати всі вимоги, передбачені цим рішенням, а саме:

- здійснити заходи з приведення у належний стан фасаду будівлі, прилеглої території, де має бути встановлено пам'ятний знак, меморіальну або інформаційну дошку (за потреби);
- забезпечити організацію урочистого відкриття пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки;
- здійснити заходи з передачі пам'ятного знаку або меморіальної дошки до комунальної власності територіальної громади – в разі якщо дошку встановлено на будівлі, а пам'ятний знак на земельній ділянці, що належить до комунальної власності територіальної громади, або передати на баланс власнику/балансоутримувачу будівлі або земельної ділянці, якщо вони не є об'єктами права комунальної власності територіальної громади .

3.8. Координаційна рада також може прийняти рішення щодо збереження або демонтажу самовільно встановлених пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок згідно із встановленою процедурою.

У разі позитивного рішення Координаційної ради про збереження пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок відділ культури готує відповідний проект рішення Золотоніської міської ради про дозвіл на збереження меморіальних дощок та пам'ятних знаків або проект рішення виконавчого комітету Золотоніської міської ради про дозвіл на збереження інформаційних дощок.

У разі негативного рішення Координаційної ради – демонтаж самовільно встановлених пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок здійснюється відповідно до чинного законодавства та цього положення.

IV. Правила проектування, виготовлення та встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок

4.1. Пам'ятні знаки, меморіальні та інформаційні дошки встановлюються, не раніше ніж через рік після історичної події або загибелі (смерті) особи, пам'ять якої увічнюється. На осіб, яким присвоєно звання Героїв України, Почесних громадян, обмеження по термінах не поширюється.

4.2. Вшанування пам'яті видатних осіб, відзначення визначних подій здійснюється, як правило, однією формою увічнення. Якщо пам'ять особи вже вшановано в інших формах (присвоєно ім'я особи установі, названо на її честь вулицю, сквер, встановлено пам'ятник, бюст), пам'ятні знаки, меморіальні та інформаційні дошки не встановлюються, за винятком історичних подій.

4.3. Написи на пам'ятних знаках, меморіальних та інформаційних дошках подаються українською мовою в простій, стислій формі без скорочень. Написи, пов'язані з діячами інших національних культур, можуть також дублюватися мовою народу, до якого належить особа, пам'ять якої увічнюється.

4.4. Текст на пам'ятних знаках, меморіальних та інформаційних дошках повинен містити стисло характеристику події, якій присвячений знак, вказувати на зв'язок події з даною адресою, де встановлений пам'ятний знак, меморіальна або інформаційна дошка, та на дати, які визначають період, протягом якого видатна особа або подія були пов'язані з цією адресою. У тексті обов'язково

вказується прізвище, ім'я, та по батькові видатної особи, на честь якої встановлюється пам'ятний знак, меморіальна або інформаційна дошка.

4.5. Текст інформаційної дошки, що встановлюється на пам'ятках архітектури, історії або культури повинен містити:

- вид та категорію об'єкта культурної спадщини;
- повне найменування об'єкта культурної спадщини в суворій відповідності з його написанням у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України;
- відомості про час виникнення або дату створення об'єкта культурної спадщини та (або) дату історичної події, пов'язаної з пам'яткою.

4.6. Розмір меморіальних та інформаційних дощок визначається обсягом інформації, що на них розміщується, наявністю портретного зображення, декоративних елементів і повинен бути сумірний будівлі або споруді, на якій встановлюється, але не більше 50x100 см.

4.7. Не допускається встановлення меморіальних та інформаційних дощок на фасадах ветхих або аварійних будівель.

4.8. У випадку втрати історичної будівлі або повної втрати будинком автентичності допускається встановлення меморіальної або інформаційної дошки особі, яка мешкала в історичній будівлі або історичній події, на новому або реконструйованому будинку.

4.9. Ескізний проект пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок повинен відображати місце встановлення, розміри, матеріал, шрифт, деталі зображення. Проектне рішення має відповідати архітектурним вимогам місцевості чи будівлі, де вони встановлюються, передбачати виготовлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок з довготривалих матеріалів – мармуру, граніту, металу та відповідати художньому рівню.

4.10. Створення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок ведеться на основі договорів, укладених між замовником (ініціатором) і виконавцем (підрядником). Замовник визначає форму проектування пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок (конкурс, індивідуальне замовлення), виконавців (підрядників) щодо виконання в матеріалі (натурі) та встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок.

V. Порядок обліку пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок і відповідальність за їх стан та збереження

5.1. Всі пам'ятні знаки, меморіальні та інформаційні дошки, встановлені на території Золотоніської міської ради, в тому числі – встановлені на внутрішніх територіях підприємств, установ і організацій, підлягають обов'язковому обліку та передачі на баланс власнику будівлі/території, на якій встановлюється пам'ятний знак, меморіальна або інформаційна дошка.

5.2. Облік та інвентаризацію пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок здійснює управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Золотоніської міської ради. Облікова інформація має містити:

- копію розпорядчого документу про встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки;

- копію затвердженого тексту напису;
- фото пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки;
- відомості про автора, розміри та матеріал пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки;
- охоронний договір та акт технічного стану;
- відомості про балансоутримувача пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки.

До основної інформації може бути додано додаткову інформацію (матеріали розгляду на засіданні Координаційної ради тощо).

5.3. У разі, коли у встановленого пам'ятного знаку, меморіальної та інформаційної дошки відсутній балансоутримувач, Координаційна рада ініціює питання щодо прийняття їх до комунальної власності Золотоніської міської територіальної громади та визначення балансоутримувача.

5.4. Контроль за збереженням, технічним санітарним та естетичним станом пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок покладається на їх балансоутримувачів.

5.5. Реставрація або відновлення пам'ятних знаків, меморіальних дощок здійснюється балансоутримувачем за погодженням з Золотоніською міською радою.

5.6. Пам'ятні знаки і меморіальні дошки можуть бути визначені пам'ятками монументального мистецтва (якщо мають високу художню цінність) у порядку, визначеному чинним законодавством України.

5.7. Балансоутримувач зобов'язаний утримувати в належному стані прилеглу територію, не допускати розміщення МАФ-ів або рекламних елементів, які перешкоджатимуть огляду пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки.

VI. Порядок демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок

6.1. Демонтаж пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок відбувається:

- у разі потребі виконання ремонтних та реставраційних робіт будівлі, споруди, на яких розташовані меморіальні та інформаційні дошки, на період проведення вказаних робіт;
- при відсутності правовстановлюючих документів на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки;
- на виконання вимог Закону України „Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки”.

6.2. При необхідності проведення демонтажу для ремонтно-реставраційних робіт балансоутримувач звертається до виконавчого комітету Золотоніської міської ради з листом-зобов'язанням, в якому прописується причина демонтажу, зазначаються відповідальні виконавці, строки та місце зберігання пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок на період проведення робіт.

6.3. Про демонтаж пам'ятного знаку, меморіальної або інформаційної дошки складається акт, який підписують відповідальна сторона з проведення робіт (юридична або фізична особа), уповноважені представники виконавчого комітету Золотоніської міської ради.

6.4. При відсутності правовстановлюючих документів на встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок відділ культури виконавчого комітету Золотоніської міської ради здійснює заходи з виявлення осіб, які самовільно вчинили зазначені дії, та готує акт про виявлення самовільно встановлених пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок та підтверджуючі фотоматеріали для розгляду на засіданні Координаційної ради.

Особи, які без відповідного дозволу встановили пам'ятний знак, меморіальну або інформаційну дошку повинні провести демонтаж в термін, визначений рішенням виконавчого комітету Золотоніської міської ради.

6.5. Демонтаж меморіальних дощок та пам'ятних знаків встановлених як самовільно, так і на законних підставах, здійснюється відповідно до рішення Золотоніської міської ради. Демонтаж інформаційних дощок встановлених як самовільно, так і на законних підставах, здійснюється відповідно до рішення виконавчого комітету Золотоніської міської ради.

6.6. При знесенні будинку, на якому встановлена меморіальна або інформаційна дошка, остання передається на зберігання до комунального закладу культури, або, при узгодженні із забудовником, може бути встановлена на фасаді новобудови, яку зведено на місці знесеного будинку. В окремих випадках, за рішенням Координаційної ради, забудовника зобов'язують встановити на зведеній будівлі нову меморіальну або інформаційну дошку, виготовлену відповідно до вимог даного Положення.

6.7. Демонтаж або перенесення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок з метою розміщення інформаційно-рекламних об'єктів, не допускається.

6.8. У разі самовільного демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок, які стоять на обліку, виконавчий комітет Золотоніської міської ради готує звернення до правоохоронних органів для вжиття відповідних заходів.

VII. Порядок вирішення спорів

7.1. Спори і розбіжності, які можуть виникнути при виконанні вимог даного Положення, вирішуються шляхом переговорів або згідно з чинним законодавством.

VIII. Прикінцеві положення

8.1. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться рішенням Золотоніської міської ради.

Секретар ради

Наталія СЬОМАК